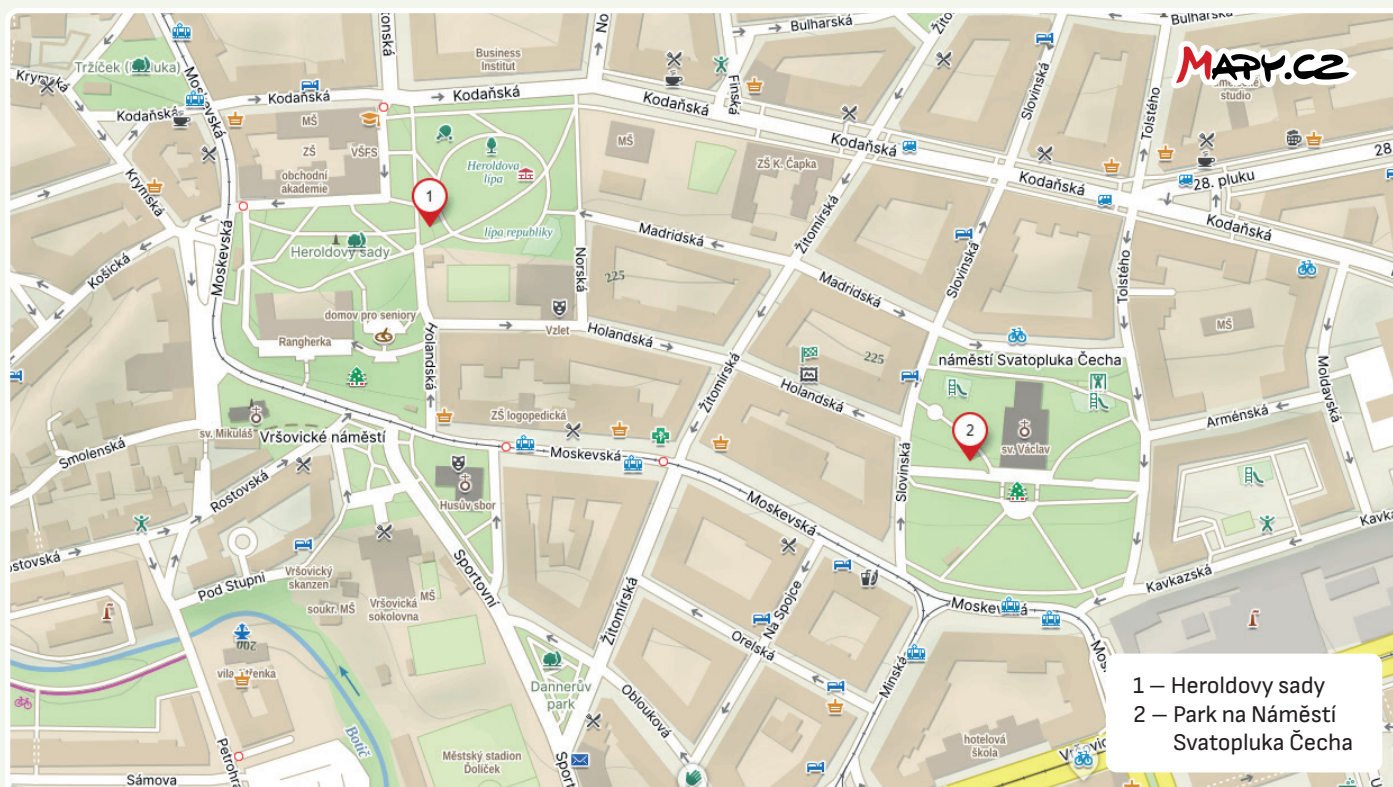

Vršovice (Heroldovy sady)

1

Heroldovy sady. V minulosti též Městské sady a Sady Naděždy Konstatinovny Krupské. Josef Herold byl významný starosta Vršovic v letech 1884–1886.

Park za 2. světové války prakticky zanikl, byly zde kryty a požární nádrže na hasící vodu. Obnovení, i když částečného, se dočkal po roce 1947. V Sadech roste památná Lípa republiky (vysazena v roce 1998), tu Heroldovu z roku 1908 vzal zub času.

V roce 2013 byla v parku zpřístupněna první „parková“ knihovna ve Vršovicích, tzv. knihobudka.

Literární zastavení v Heroldových sadech.

A. Čtení u Lípy republiky bylo poctou poezii Svatopluka Čecha. Zazněly básně ze sbírky *Ve stínu lípy*.

B. Dolní část sadů patřila deníkovým záznamům básníka a výtvarníka Jiřího Koláře o životě v jednom z místních činžovních domů, o osudech obyvatel v Krymské ulici, kde krátce po 2. světové válce žil a kde také vznikla díla jako *Roky ve dnech* (František Borový, Praha 1948) nebo *Prométheova játra* (Československý spisovatel 1990). Setkání s autorem završilo čtení textu *Očitý svědek* ze stejnojmenného deníku z roku 1949 (K. Jadrný, Mnichov 1983).

C. Čtení u stromů. Pod jedním z největších stromů parku byla přečtena báseň ze sbírky *Les* (Dauphin, Praha 2016) redaktorky, literární publicistky a bývalé předsedkyně Asociace spisovatelů Jitky N. Srbové. Báseň také přednesl Vojtěch Vacek, jeden z iniciátorů a organizátorů literárních zastavení v této lokalitě; básník, který za svou sbírku *Měňagon* v roce 2022 získal Cenu Jiřího Ortena. Jeho básně jsou plné přírodních, především rostlinných motivů, organicky se pnoucích, živelných, snových.

Ukázka:

Jitka N. Srbová (1976)

Nakonec

Nakonec se přece dotkneme, nakonec
mi vrosteš do úst. Jehlicemi
v štěrbinách a kloubech,
jehlicemi po strmé stěně jícnu,
v šedé tmě zakrytého svítání.
Nakonec se přece najdeme, únor,
žíravina cesty bez mravenců,
jehlicemi v podkolení vyškrábaný telefonát:
nakonec se přerazím o bludný kořen.
Sdílet, ale nesahat, co je to za blbou hráz,
nakonec mi zakořeníš pod volným žebrem,
jehlicemi do břicha. Potom přijde hlad,
po čtvrté odpolední, hlad na loupák a kávu,
nakonec otevřu ten odmítavý zobák,
nakonec mi vrosteš do úst.

(Ze sbírky *Les*)

Park na Náměstí Svatopluka Čecha. Park představuje centrální prostranství Vršovic s dominujícím kostelem sv. Václava postaveného podle návrhu architekta Josefa Gočára. Park byl založen jako součást projektu výstavby kostela ukončené v roce 1930.

Literární zastavení: U místní knihovny zazněla báseň Velké obcování Radka Štěpánka, zakladatele a ústřední postavy tzv. enviromentální poezie.

Ukázka:

Radek Štěpánek

Život

Julie vyhlíží kachny,
ale nevidí dál než na krok.
A i když se ptáci z dálky ozývají, tyhle hlasy
v její mysli ještě nemají barvy a tvary kachních těl.
Jdu s ní za ruku po obzoru,
který se každou chvíli zjevuje a mizí,
co je, je, a co není, není.
Je to svět nalézání a ztracení.
Není, není, křičí Julie,
zatímco se blížíme ke kachnám,
dovádějícím na rozmrzlé části rybníka.
A pak je uvidí,
není už není a je je.